

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Miroslavy Kašpírkové a JUDr. Aleny Hocké v právní věci **žalobce T.J.**, nar..., bytem..., *zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2*, proti **žalovanému Krajskému úřadu Plzeňského kraje**, se sídlem Plzeň, Škroupova 18, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 4. 2016, čj. DSH/4556/16,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I. Vymezení věci

Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 4. 2016, čj. DSH/4556/16 (*dále jen „napadené rozhodnutí“*), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Klatovy, odboru dopravy (*dále jen „prvostupňový správní orgán či prvoinstanční orgán“*) ze dne 29. 12. 2015, čj. OD/13018/15/Ka (*dále jen „prvostupňové rozhodnutí“*), podle kterého se žalobce dopustil správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „zákon o silničním provozu“*) a byla mu uložena podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu pokuta ve výši 1.500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč. Žalobce požadoval, aby mu bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

II. Důvody žaloby

Žalobce úvodem konstatoval, že zahájení řízení předcházela výzva k úhradě určené částky. Správní orgán v poučení výzvy k úhradě částky uvedl, že žalobce má právo sdělit správnímu orgánu totožnost pachatele přestupku. Žalobce na základě této výzvy sdělil správnímu orgánu prostřednictvím svého zástupce totožnost řidičky, která vozidlo řídila v předmětný čas. Správní orgán prvého stupně předvolal řidičku k podání vysvětlení. Ta odepřela výpověď z důvodu, že by si mohla výpovědí způsobit újmu. Správní orgán se s tímto spokojil a zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Žalobce v této souvislosti namítal, že správní orgán nepostupoval v souladu s § 125f odst. 4 silničního zákona, když zahájil řízení s provozovatelem vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Vyjádření žalobce jakož i řidičky vozidla jasně poukazovalo na skutečnost, že řidička vozidla je skutečnou pachatelkou přestupku. Vyjádření žalobce jako provozovatele, který má povinnost vědět, kdo vozidlo řídil, totiž jasně identifikovalo řidiče vozidla. Písemné vyjádření řidiče vozidla nasvědčovalo pravdivosti vyjádření provozovatele vozidla. Vyjádření provozovatele vozidla nebylo ničím zpochybněno, ani vyvráceno. Provozovatel sdělením řidiče pouze splnil svou povinnost dle § 10 odst. 1 písm. d) silničního zákona. Pokud by správní orgán byl přesvědčen o tom, že takové sdělení totožnosti řidiče není pravdivé, pak by proti provozovateli vozidla zahájil řízení o přestupku dle § 125c odst. 2 silničního zákona. Podstatné je, že provozovatel sdělil správnímu orgánu totožnost řidiče, tj. správní orgán se dozvěděl okolnosti odůvodňující zahájit řízení proti určité osobě, a šetřením u osoby řidiče správní orgán zjistil, že tato spáchání přestupku nepopírá. Správní orgán dále mohl požádat městskou policii o záznam z průmyslové kamery, ze kterého by bylo patrné přinejmenším to, zda vozidlo zaparkoval muž či žena a zda tedy mohla být udaná řidička vozidla i pachatelkou přestupku. Mohl též předvolat příslušníky hlídky Policie ČR k podání vysvětlení, za účelem zjištění, zda si nepovšimli skutečnosti, která by nasvědčovala tvrzení žalobce, že vozidlo zaparkovala jím označená řidička. Jen takový postup by byl konformní s § 125h odst. 5 silničního zákona a odůvodňoval by následné odložení věci dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích. Pokud však takto správní orgán nepostupoval, tak závěr o odložení věci z důvodu § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích byl předčasný, neboť úvahy, které správní orgán k jeho závěrům vedly, jsou nedostatečné.

Žalobce dále namítal, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvého stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízení ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za osobní účasti žalobce. Žalobce je přesvědčen, že takový postup krátil žalobce na jeho právu dle čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c. Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Žalobce má právo na to, aby jeho věc byla projednána, a to za přítomnosti jeho a jeho obhájce a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům (uplatnění zásady bezprostřednosti). Žalobce přitom nekonání ústního jednání uplatnil i jako odvolací námitku. Obviněný ze správního deliktu má právo na požití obdobných práv, jako obviněný z přestupku či trestného činu. Obvinění ze správního deliktu provozovatele vozidla spadá do pojmu „*trestních obvinění*“. V takovém případě je nutné, v analogii s trestním řádem (§ 2 odst. 11), jakož i zákonem o přestupcích (§ 74 odst. 1), konat ústní jednání, jakož je i nutné aplikovat právě čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K tomu se

žalobce odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15A 14/2015-35, ve kterém krajský soud konstatoval, že „*Pokud tedy přestupkový zákon stanovuje správním orgánům v prvním stupni jednoznačnou povinnost konat ve věcech přestupků ústní jednání (srov. § 74 odst. 1 věta první), je nutné s ohledem na srovnatelný charakter správních deliktů a přestupků, jejich začlenění pod čl. 6 odst. 1 Úmluvy a skutečnost, že zařazení určitého konání či opomenutí do kategorie přestupků nebo správních deliktů závisí jen na trestní politice státu, dovést stejnou povinnost u pro řízení o správních deliktech.*“ K nutnosti nařízení ústního jednání ve věci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla se vyjadřoval i Krajský soud v Hradci Králové např. v rozsudku ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30A 56/2014-35, kde potvrdil názor žalobce ohledně nutnosti nařízení ústního jednání. Především se ale žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 – 30. Rozsudek NSS je na věc zcela přílehlavý, neboť NSS zde jednoznačně vyjádřil povinnost správních orgánů konat ústní jednání i v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Rozsudek NSS ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46 (žalovaný nesprávně uvádí č. j. 110/2015-51), na který se odkazuje žalovaný, byl tímto rozsudkem již překonán. Žalobce shledal takové pochybení zásadním, neboť provozovatel vozidla, který nese objektivní odpovědnost, nemůže předkládat žádná skutková tvrzení, neboť na místě spáchání přestupku zpravidla osobně nebyl, a tedy může vycházet toliko z prováděných důkazů. Žalobce dále namítal, že správní orgán odmítl provést žalobcem navržený důkaz, aniž by řádně odůvodnil, proč důkaz neproveden. Žalobce během řízení navrhl předvolání řidičky ke svědecké výpovědi. Není rozhodné, že žalobce neuvedl žádné konkrétní důvody, proč by měl být řidič vozidla předvolán ke svědecké výpovědi; zásadní je, že správní orgán byl povinen zjišťovat skutkový stav a tedy měl navrženého svědka předvolat ke svědecké výpovědi. Odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla je objektivní. Žalobce je tedy trestán za stav, který objektivně nastal, aniž by se samotný žalobce o takový stav přičinil, nebo o něm věděl. Žalobce – na rozdíl od řízení o přestupku – nemůže sám tvrdit skutečnosti, které by vylučovaly existenci protiprávního stavu (tj. například, že v místě bylo umístěno jiné dopravní značení, že by existovala okolnost vylučující protiprávnost, atd.), neboť tato skutečnost je známa pouze řidiči vozidla. Proto je jeho výpověď, ač samotný žalobce nemůže predikovat její výsledek, důležitá ke zjištění skutkového stavu. K tomu žalobce namítá, že správní orgán nevypořádal žalobcem navržené důkazy, v důsledku čehož nezjistil úplný skutkový stav. Správní orgán totiž k navrženému důkazu uvedl pouze toliko, že řidička nemůže ke správnímu deliktu podat relevantní informace. S tím se žalobce neztotožňuje. Řidička vozidla jako jediná mohla k věci relevantní informace uvést, neboť na místě spáchání přestupku byla. Informace k samotnému přestupku pak byly pro řízení o správním deliktu provozovatele vozidla zcela relevantní. Dle § 125f odst. 2 písm. b) silničního zákona, porušení povinnosti musí vykazovat znaky přestupku. Je tedy nezbytné zkoumat, zda k přestupku vůbec došlo. Správní orgán tak zastal zcela nesprávný názor, kterým krátil práva žalobce. Žalobce zastává názor, že neprovedl-li správní orgán důkazy, které žalobce ke své obhajobě navrhl, jde o podstatnou vadu řízení, pro kterou je nutné rozhodnutí zrušit. Žalobce shledává oporu pro svůj názor v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 1 Afs 37/2009 – 40: „*je podstatné, že stěžovatel odmítl provést důkazy, které na svou obhajobu navrhovala žalobkyně, přičemž a priori vyloučil možnost, že by jimi mohl být zpochybněn závěr učiněný na základě důkazu již provedeného. ... Přestože lze souhlasit se stěžovatelem v tom, že důkazní hodnota tohoto dokladu je vzhledem k okolnostem vysoká a jen obtížně může být zpochybněna, ani tato*

okolnost neopravňuje správní orgány k tomu, aby zcela vyloučily provedení důkazů navrhovaných žalobkyní. K takovému postupu by mohly být oprávněny toliko v případě, že by navrhované důkazy zcela zjevně nemohly zjištěný skutkový stav jakkoli ovlivnit.“ Ke shodným závěrům pak dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 10. 2007, č. j. 2 As 30/2007-58: *„podstatné je, že v každém jednotlivém případě se musí správní orgán dostatečným a přesvědčivým způsobem vypořádat s navrženými důkazními prostředky, tzn., pokud je neprovede, vyložit, proč tak neučinil, jelikož v opačném případě by se jednalo o tzv. opomenutý důkaz, což představuje procesní deficit zásadního rázu.“* Žalobce vyjadřuje přesvědčení, že měl právo na to, aby správní orgán, alespoň v základní, běžné míře, zjistil skutkový průběh a skutkové okolnosti, což bylo možné učinit pouze prostřednictvím jeho přítomnosti na ústním jednání a zároveň výpovědí jím navrženého svědka. Dle názoru žalobce nelze akceptovat přístup správních orgánů, které vnímají řízení o správním deliktu provozovatele vozidla tak, že není potřeba nic dokazovat. Dle názoru žalobce je v tomto případě vhodné, aby správní soud dostál jednomu ze svých (často opomíjených) účelů, kterým je kultivovat státní správu, a to tak, že zruší žalobou napadené rozhodnutí a vysloví právní názor, že řízení o správním deliktu provozovatele vozidla není řízením, kde by „nebylo potřeba nic dokazovat“, ale je řízením, ve kterém se dokazuje vše, vyjma zavinění.

Žalobce rovněž namítal, že správní orgán nijak neprokázal, že by řidička vozidla skutečně parkovala v působnosti dopravní značky V12c. Tato skutečnost vyplývá pouze z úředního záznamu, který nemůže být považován za důkazní prostředek a nemůže být proveden k důkazu. K tomu se žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 96/2008, ze dne 22. 1. 2009: *„Úřední záznam o tom, že byl spáchán přestupek a kdo je z jeho spáchání podezřelý, poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o věci; nelze jej však považovat za důkazní prostředek (§ 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004). K dokazování průběhu událostí popsaných v úředním záznamu slouží mj. svědecký výslech osoby, která úřední záznam pořídila, nikoli tento záznam sám.“* Součástí spisu jsou pak i fotografie z údajného místa spáchání. Žalobce má ale za to, že z fotografií není nijak zřejmé, že by řidič vozidla skutečně stál v působnosti dopravní značky „zákaz zastavení“. Žádná z fotografií tak nepotvrzuje údajné protiprávní jednání řidiče. K tomu se žalobce odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 2. 2016, č. j. 30A 80/2015 – 43. Krajský soud v tomto rozsudku ve zcela totožné věci uvedl, že nelze ke stanovení viny za správní delikt provozovatele vozidla užít fotografie, ze kterých není jednoznačně zřejmé přestupkové jednání řidiče. Ve spise tak absentuje jakýkoliv důkaz svědčící o protiprávním jednání řidiče. Nedopustil-li se řidič přestupku, nemohl být pak ani žalobce shledán ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla.

Žalobce dále namítal, že správní delikt provozovatele vozidla je již promlčen. Správní řád ani silniční zákon totiž nestanoví lhůtu k projednání správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f silničního zákona. Správní delikt však musí vykazovat znaky přestupku [§ 125f odst. 2 písm. c) silničního zákona], avšak po uplynutí jednoleté lhůty tyto vykazovat nemůže, neboť jediným znakem přestupku po jednom roce od jeho spáchání je jeho neprojednatelnost. K tomu srov. Metodika k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb. zákonem č. 297/2011 Sb., vydaná Ministerstvem dopravy pod č. j. 8/2013-160/OST/5: Správní delikt provozovatele vozidla

nelze projednat, uplynula-li ode dne spáchání projednávaného přestupku doba delší než 1 rok. Tuto analogii § 20 odst. 1 zákona o přestupcích doporučujeme uplatnit v souladu se zásadou správního řízení „In dubio mitius“. Žalobce očekával, že žalovaný svým rozhodnutím řízení o správním deliktu zastaví, neboť na základě metodiky Ministerstva dopravy legitimně očekával, že odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla zanikne uplynutím jednoho roku od spáchání správního deliktu. Rozhodnutí žalovaného proto bylo pro žalobce překvapivé. Pokud existuje veřejně dostupná metodika Ministerstva dopravy, která je stále účinná, je v rozporu s principem právní jistoty, když správní orgány rozhodují v rozporu s pokynem nadřízeného správního orgánu.

Žalobce závěrem namítal, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a především pak povinnost stanovená v § 10 odst. 3 silničního zákona je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy. Ustanovení § 10 odst. 3 silničního zákona zakotvuje presumpci odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče při užití vozidla, jehož je provozovatelem. Toto ustanovení obsahuje pravidlo vyžadující nesplnitelné chování, neboť provozovatel vozidla zpravidla není schopen ovlivnit chování řidiče, tedy zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Provozovatel vozidla totiž nemůže učinit více, než poučit řidiče vozidla o tom, že má dodržovat dopravní předpisy, přinejmenším pokud řídí jeho vozidlo. Nicméně, osoba držící řidičské oprávnění musela absolvovat autoškolu a povinné závěrečné zkoušky, a tedy provozovatel vozidla je oprávněn se legitimně domnívat, že taková osoba zná své povinnosti (mj. povinnost dodržovat nejvyšší povolenou rychlost či neodstavovat vozidlo tam, kde to není povoleno). Fakticky absolutní odpovědností provozovatele vozidla za dodržení povinnosti řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích při užití jeho vozidla v silničním provozu dochází k porušení několika základních práv provozovatele vozidla. Jako vhodné se jeví uvést podobnost odpovědnosti držitele zbraně, kdy tento je oprávněn ji svěřit jenom osobě, která má příslušné oprávnění, stejně tak jako je provozovatel vozidla oprávněn vozidlo svěřit jenom tomu, kdo má řidičský průkaz. Analogicky se současnou dikcí zákona o silničním provozu by tak osoba, která je držitelem zbraně, odpovídala za trestný čin proti životu a zdraví, který spáchal ten, jemuž byla zbraň po právu svěřena, a skutečný střelec by vyvázl bez trestu, což je samozřejmě situace absurdní a zcela ústavně nekonformní. Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu presumuje odpovědnost provozovatele vozidla za jednání řidiče. Tato premisa je zcela v rozporu s jednou se základních zásad soudního trestání a per analogiam i trestání správního, presumcí nevinny, neboť provozovatel vozidla je automaticky shledáván vinným. Žalobce má za to, že omezení základního práva provozovatele vozidla svými negativními důsledky přesahuje klady, které představuje veřejný zájem na ustanovení § 10 odst. 3 silničního zákona. Žalobce má proto za to, že aplikací ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu bylo zasaženo do jeho práv garantovaných Listinou základních práv a svobod.

III. Vyjádření žalovaného

K námitce žalobce týkající se nesplnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu žalovaný uvedl, že se neztotožňuje s domněnkou žalobce, že nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu vůči žalobci, jako provozovateli vozidla, s

nímž došlo ke spáchání přestupku nezjištěným řidičem za situace, kdy totožnost řidičky vozidla byla správnímu orgánu I. stupně známa z vyjádření žalobce jako provozovatele vozidla a tato na základě výzvy odmítla k věci podat vysvětlení. Žalovaný dále uvádí, že v daném případě žalobce neuplatnil žádné skutečnosti, jež by jej mohly zprostit odpovědnosti za správní delikt, toliko na základě výzvy k uhrazení určené částky sdělil údajnou řidičku předmětného vozidla v době spáchání přestupku. Žalovaný dále uvádí, že trvá na tom, že správní orgán I. stupně učinil veškeré možné kroky za účelem zjištění totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, když sdělená řidička vozidla v době spáchání přestupku byla správním orgánem I. stupně řádně předvolána k podání vysvětlení, kdy však odmítla ve věci podat vysvětlení. Žalovaný se domnívá, že správní orgán I. stupně neměl žádnou jinou možnost tvrzení žalobce, že řidičkou vozidla byla slečna D. relevantně ověřit, tedy muselo dojít k odložení věci, neboť nebyla prokazatelně zjištěna skutečnost, která by odůvodňovala zahájení řízení proti určité osobě. Za takovéto situace, tak jednoznačně a zcela v souladu se zákonem byla dovozena odpovědnost provozovatele vozidla (žalobce) za protiprávní jednání řidiče v době spáchání přestupku a bylo zahájeno řízení o správním deliktu dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. K tomuto dále žalovaný odkazuje na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný poznamenává, že v daném případě nebylo na místě dále šetřit skutečnosti týkající se řidiče vozidla v době spáchání přestupku, když sdělená řidička již při předchozím pokusu o ověření tvrzení žalobce odmítla k věci podat vysvětlení, tedy se lze jen stěží domnívat, že při dalším pokusu o prověření věci by se zachovala odlišně. Žalovaný v tomto odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 110/2015 - 46 ze dne 22. 10. 2015, kde soud shledal v případě odepření podání vysvětlení ze strany sděleného řidiče splnění podmínek pro odložení podezření z přestupku a zahájení řízení o správním deliktu dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů vůči provozovateli vozidla. Žalovaný dále uvádí, že na základě podaného odvolání rozhodnutí správního orgánu I. stupně a jemu předcházející řízení řádně přezkoumal a neshledal, že by napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo vydáno v rozporu se zákonem, na čemž trvá. Žalovaný dále uvádí, že aby mohlo dojít k zahájení řízení o přestupku vůči konkrétní osobě, tak musí dojít k ověření tvrzení žalobce ohledně totožnosti řidiče vozidla, kdy pokud toto z objektivních důvodů není možné (uvedený řidič odepře podání vysvětlení, popř. spáchání protiprávního jednání či je nekontaktní), pak se přenáší odpovědnost za protiprávní jednání takového nezjištěného řidiče na provozovatele vozidla. Jelikož v tomto případě údajná sdělená řidička vozidla v době spáchání přestupku odepřela výpověď a ze spisové dokumentace totožnost řidiče nelze spolehlivě dovodit, nebyly splněny důvody pro zahájení řízení o přestupku vůči této řidičce. Žalovaný konstatuje, že skutečnost, že k odepření podání vysvětlení řidičky došlo dle jejího písemného vyjádření z důvodu, že by mohla její výpověď přispět k jejímu vlastnímu obvinění, neznamená, že se tímto slečna D. doznala ke spáchání přestupku s vozidlem, jehož je žalobce provozovatelem, a že tak byly splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku. Žalovaný dále uvádí, že je sice pravdou, že vyjádření žalobce ohledně řidiče vozidla nebylo vyvráceno, toto však neznamená, že toliko na základě tvrzení žalobce je možné vůči údajné řidičce vozidla paní D. zahájit správní řízení o přestupku. Žalovaný též konstatuje, že v daném případě je zde určitá spíše teoretická možnost, že vozidlo skutečně mohla řídit zmíněná řidička, kdy toto tvrzení žalobce nelze spolehlivě vyvrátit, tedy jej nelze postihovat za protiprávní jednání spočívající vtom, že by neznal údaje totožnosti řidiče, kterému svěřil vozidlo, jehož je provozovatelem. Žalovaný dále konstatuje, že v daném

případě zde nebyly zjištěny žádné skutečnosti, ze kterých by mohl správní orgán I. stupně dovodit, že místo spáchání přestupku bylo monitorováno kamerou, která by mohla napomoci zjištění pachatele přestupku (žena x muž) ani z podkladů od městských strážníků nevyplynulo, že by tito mohli při své činnosti v místě vidět pachatele přestupku, naopak z podkladů je zřejmé, že jediná osoba, která byla zjištěna po svém návratu k vozidlu, byl žalobce. V daném případě je tak zjevné, že zde nebyly žádné indicie, které by nasvědčovaly tomu, že je možné zajistit další podklady, na jejichž základě by bylo možné zjistit pachatele přestupku, tedy zde pro žádné další šetření nebyly důvody a správní orgán I. stupně postupoval v souladu se zákonem, když za takového stavu odložil podezření z přestupku nezjištěného řidiče a zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, tedy odložení podezření z přestupku nezjištěného řidiče nelze mít za předčasné. Žalovaný považuje správní úvahy správního orgánu I. stupně v odložení věci za adekvátní.

K námitce žalobce týkající se nekonání ústního jednání žalovaný uvádí, že správní orgán I. stupně nebyl povinen ve věci konat ústní jednání, neboť takový postup zákon jako povinnost správním orgánům neukládá. Žalovaný dále odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni ve věci sp. zn. 30 A 84/2014, kde soud zkonstatoval, že je zapotřebí dodržet zásadu bezprostřednosti, tedy alespoň provést v řízení o správním deliktu dokazování mimo ústní jednání, u kterého má právo být účastník řízení přítomen, není však povinností nařizovat ústní jednání jako takové. Žalovaný dále uvádí, že se neztotožňuje se závěry Krajských soudů v Ústí nad Labem či Hradci Králové a konstatuje, že skutečnost, že zásada bezprostřednosti je dodržena i v případě konání dokazování mimo ústní jednání, o němž byl žalobce řádně vyrozuměn cestou svého tehdejšího zmocněnce, vypovídá i rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 122/2015-18, kde soud neshledal povinnost ve všech případech nařizovat ústní jednání a shledal, že postačuje provedení důkazů mimo ústní jednání, kdy je zpracován z tohoto protokol. Těmto požadavkům soud správní orgán I. stupně v řízení dostál, kdy nařizování ústního jednání nebylo zapotřebí. Žalovaný poznamenává, že před dokazováním mimo ústní jednání, se žalobce k věci vyjádřil a navrhl výslech svědkyně - sdělené řidičky slečny D. za účelem zjištění důvodů, proč tato řidička vozidlo zaparkovala u OD Albert na zákazu zastavení, následně se však k provádění dokazování ani žalobce ani jeho tehdejší zmocněnec nedostavili ani se následně nevyjádřili k podkladům pro rozhodnutí. Ke zmíněnému rozsudku NSS č. j. 9 As 139/2015-30 žalovaný konstatuje, že tento na nyní posuzovanou věc nedopadá, neboť v soudem posuzovaném případě správní orgán I. stupně nedostál zásadě bezprostřednosti, neboť nebylo provedeno ani dokazování mimo ústní jednání, u něhož by mohl být účastník řízení přítomen a o něm vyrozuměn a toliko byl jen účastník řízení následně vyrozuměn o možnosti seznámení s podklady a vyjádření se k nim před vydáním rozhodnutí. V nyní posuzovaném případě však zásadě bezprostřednosti správní orgán I. stupně dostál, když žalobce vyrozuměl o konání dokazování mimo ústní jednání a toto doručil jeho tehdejšímu zmocněnci spolu s oznámením o zahájení řízení s dostatečným předstihem před termínem provádění dokazování, tedy se žalobce i jeho zmocněnec provádění dokazování mohli zúčastnit. Žalovaný uzavírá, že jak žalobce, tak i jeho tehdejší zmocněnec na účast u dokazování rezignovali a taktéž nereagovali ani na možnost vyjádření se k podkladům (o tomto byli vyrozuměni v oznámení o pokračování v řízení a vyrozumění o dokazování mimo ústní jednání ze dne 27. 11. 2015), kdy až po skončení lhůty k tomuto účelu stanovené došlo k vydání rozhodnutí ve věci správním orgánem I. stupně. Žalovaný dále k námitce týkající se údajného překonání rozsudku NSS č. j. 8 As 110/2015-46, na který

měl žalovaný odkazovat konstatuje, že žádný takový odkaz na rozsudek v jeho žalobou napadeném rozhodnutí uveden v argumentaci nebyl. Je však na místě konstatovat, že tento rozsudek nelze mít za překonaný, naopak dokumentuje, že správní orgán I. stupně nebyl povinen nejen provádět za situace odepření výpovědi ze strany sdělené řidičky další dokazování ohledně totožnosti pachatele přestupku, ale nebyl povinen ve věci provádět ani ústní jednání. Žalovaný konstatuje, že tedy předmětný rozsudek na věc dopadá a obsahuje argumentaci stěžejní pro posouzení předmětné věci. Žalovaný též konstatuje, že žalobci nic nebránilo zúčastnit se provádění dokazování, seznámit se s obsahem spisu a uplatnit na základě tohoto konkrétní tvrzení. K neprovedení důkazu výsledkem navrženého svědka žalovaný uvedl, že je pravdou, že správní orgán I. stupně odmítl provést důkaz svědeckou výpovědí slečny D. jako údajné řidičky vozidla, jehož má být žalobce provozovatelem. Je však nutno poznamenat, že důvody, které správní orgán I. stupně vedly k tomuto závěru, byly v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně na straně č. 2 (spodní část) řádně odůvodněny. Žalovaný nad rámec výše uvedené argumentace o oprávněnosti zahájení řízení o správním deliktu vůči žalobci jen pro dokreslení uvádí, že je mu z úřední činnosti známo, že slečna R.D. uváděná žalobcem jako údajná řidička předmětného vozidla v době spáchání přestupku figuruje v řízeních o přestupku jako obecná zmocněnkyně s obdobnými praktikami jako např. Ing. J., společnost Nechci pokutu atd., kdy dále i figuruje v řízení o správních deliktech jako uváděná řidička obdobně jako bývá uváděn pan P.K., L.Y. a další). Za účelem doložení skutečnosti, že slečna D. figuruje jako obecný zmocněnec v řízeních o přestupku, žalovaný dokládá její zmocnění v řízení vedeném pod sp. zn. SZ MMP/218876/14 - toto bylo zjištěno žalovaným v rámci posouzení věci v odvolacím řízení vedeném pod sp. zn. ZN/1240/DSH/15. Žalovaný též odkazuje na volně dostupný rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 A 158/2015-44 ve věci žaloby na nečinnost správního orgánu, kde předmětná zmocněnkyně (označená R. D.) vystupovala při jednání u soudu, kdy předchozím zmocněncem v řízení o žádosti o ochranu před nečinností byl Ing. M.J. (Ing. M. J.). Tento rozsudek tak dokládá, že existuje spojitost mezi osobou uvedené řidičky a obecným zmocněncem Ing. J. Dále žalovaný dokládá substituční plnou moc udělenou tehdejší zmocněncem žalobce právnickou osobou Fleet Control, s. r. o. Ing. M.J., kdy tato je známa žalovanému z úřední činnosti pod sp. zn. ZN/2485/DSH/15. Žalovaný konstatuje, že z výše uvedeného je zřejmé, že sdělení slečny D. je zjevně obstrukční taktikou stejně, jako je tomu v případech sdělení pana P.K., osoby L.Y. a dalších opakovaně uváděných osob, kdy jde o pravidelně uplatňovanou procesní taktiku tehdejšího zmocněnce žalobce. Žalovaný dále k námitkám žalobce ohledně povinnosti provedení výslechu slečny D. za účelem spolehlivého zjištění skutkového stavu věci konstatuje, že jelikož v rámci šetření pachatele přestupku nedošlo k potvrzení tvrzení žalobce o tom, že skutečně slečna D. předmětné vozidlo v inkriminovanou dobu řídila a spáchala předmětný přestupek, nebylo za účelem spolehlivého zjištění skutkového stavu jejího výslechu zapotřebí, neboť skutkový stav věci byl na základě provedení dokazování zjištěn dostatečně, kdy zavinění žalobce nebylo zkoumáno, neboť žalobce nese odpovědnost za protiprávní jednání řidiče svého vozidla bez ohledu na zavinění (objektivní odpovědnost). Žalovaný dále uvádí, že právní úprava objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla byla přijata zákonodárcem s cílem dosáhnout postihu protiprávních jednání v případech, kdy nebylo možné objektivně zjistit totožnost řidiče vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, kdy prioritním stále zůstalo potrestání řidiče vozidla, pokud je tento zjištěn. Žalovaný dále uvádí, že s ohledem na předmětnou právní úpravu je záležitostí svobodného rozhodnutí každého provozovatele vozidla, zda své vozidlo zapůjčí k realizaci

jízdy jiné osobě, pokud tak však učiní, musí si být vědom toho, že pokud se předmětná osoba dopustí přestupku a nebude zjištěna na místě jako řidič vozidla, pak v případě, kdy bude zpochybňovat spáchání přestupku, odepře výpověď či bude nekontaktní, pak za protiprávní jednání takové osoby ponese odpovědnost provozovatel vozidla v řízení o správním deliktu. Žalovaný dále konstatuje, že jelikož po zahájení řízení o správním deliktu se již nelze vrátit k projednání přestupku konkrétní osoby, je nutné skutečnosti ohledně spáchaného přestupku, okolností jeho spáchání atd. uplatňovat již v rámci šetření přestupku, neboť za účelem zproštění odpovědnosti za správní delikt mohou být úspěšně uplatňovány v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla toliko důvody dle ust. § 125f odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. V daném případě je tak zjevné, že skutečně výslech slečny D. nemohl pro řízení ve věci správního deliktu provozovatele vozidla přinést žádné nové podstatné skutečnosti, které by mohly mít vliv na posouzení věci, neboť ani uvedení např. okolností vylučujících protiprávnost v řízení o správním deliktu, již nelze v řízení o správním deliktu akceptovat jako skutečnost, která je sto zprostit provozovatele vozidla odpovědnosti ze správního deliktu viz. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 52 A 100/2015. Žalovaný zároveň poznamenává, že provedeným dokazováním též lze mít za jednoznačně vyvrácenou námitku žalobce, že v místě spáchání přestupku mohlo být např. jiné dopravní značení, neboť z pořízené fotodokumentace je jednoznačně viditelné, že vozidlo žalobce stálo v úseku Zákazu zastavení stanoveném vodorovnou dopravní značkou V12c, a to celou svou délkou, kdy nelze s ohledem na pořízenou fotodokumentaci se ztotožnit s tvrzením žalobce, že tato skutečnost mohla být známa jen řidiči předmětného vozidla. Žalovaný jak již výše poznamenal, se nedomnívá, že by správní orgán I. stupně nedostatečně odůvodnil důvody, pro něž nepřistoupil k výslechu slečny D. jako svědkyně, kdy ze spisové dokumentace nelze dojít k závěru, že by žalobce navrhoval i jiný důkaz či důkazy nad rámec svědecké výpovědi, přičemž neprovedení důkazu nemělo vliv na spolehlivost zjištění skutkového stavu věci. Žalovaný dále uvádí, že nezpochybňuje, že aby mohlo dojít k postihu žalobce za protiprávní jednání nezjištěného řidiče v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, tak protiprávní jednání musí nést znaky přestupku. Žalovaný konstatuje, že v daném případě na základě provedeného dokazování nelze mít o tom, že protiprávní jednání nezjištěného řidiče je přestupkem, žádných pochyb. Žalovaný konstatuje, že se nedomnívá, že by žalobce byl postupem správního orgánu I. stupně a následně i žalovaného jakkoli krácen na svých právech. Žalovaný k žalobcem zmiňovaným rozsudkům ve vztahu k povinnosti provádět důkazy na žádost účastníka řízení uvádí, že rozsudek NSS č. j. 1 Afs 37/2009 - 40 nebyl vydán v přestupkové věci, přesto však z něho vyplývá, že pokud je řádně odůvodněno neprovedení navrženého důkazu, tak tento být proveden nemusí. Žalovaný konstatuje, že nelze po správním orgánu I. stupně požadovat bezvýhradně vždy provedení všech navržených důkazů, kdy pokud je provedení takových navržených důkazů nadbytečné, jak tomu je v nyní posuzovaném případě, nemusí být takové důkazy provedeny a v souladu s ust. § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, postačuje, že v odůvodnění rozhodnutí jsou uvedeny důvody takového postupu. Žalovaný konstatuje, že těmito požadavkům správní orgán I. stupně dostál, tedy nepostupoval v rozporu s rozsudkem NSS č. j. 2 As 30/2007-58. Jak již žalovaný opakovaně uvedl, správní orgán I. stupně zjistil skutkový stav věci v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla v souladu se zásadou materiální pravdy, tedy nepostupoval v rozporu s § 50 odst. 3 výše zmíněného zákona. Žalovaný dále konstatuje, že se neztotožňuje s tvrzením žalobce, že se správní orgány

domnívají, že v řízení o správním deliktu není co dokazovat. Žalovaný konstatuje, že pokud by tomu tak bylo, pak by nebylo prováděno dokazování mimo ústní jednání vůbec, kdy toto však provedeno řádně bylo. Žalovaný konstatuje, že se domnívá, že je nutné provádět dokazování i v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, kdy však rozsah dokazování v posuzované věci byl dostatečný a postačoval ke spolehlivému zjištění skutkového stavu věci. Žalovaný se tak domnívá, že zde nejsou žádné důvody se domnívat, že by napadené rozhodnutí žalovaného a jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně mělo být nezákonné.

K námitce neprokázání nezákonného parkování vozidla žalovaný uvedl, že není pravdou, že skutečnost, že předmětné vozidlo stálo v úseku, kde je zakázáno zastavení vodorovnou dopravní značkou V12c, je prokázána na základě úředního záznamu, který není důkazem, naopak je třeba zkonstatovat, že stěžejním důkazem o protiprávním jednání je pořízená fotodokumentace, s níž je zpracovaný úřední záznam v souladu. V daném případě tak nelze přijmout závěr, že správní orgán I. stupně rozhodoval na základě nepřipustných důkazů, neboť s úředním záznamem nebylo zacházeno jako s důkazem, nýbrž listinným podkladem, tedy ani postup správního orgánu nelze považovat za rozporný s rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 96/2008, neboť svědecká výpověď svědků strážníků zde byla nahrazena fotodokumentací. Žalovaný dále uvádí, že není pravdivé žalobcovo tvrzení, že by na fotodokumentaci nebylo možné vidět, že by vozidlo žalobce bylo zaparkováno v úseku zákazu zastavení. Žalovaný konstatuje, že tato skutečnost je detailně viditelná ze snímků založených ve spisové dokumentaci, kdy zejména na druhém založeném snímku je dobře viditelné, že vozidlo stojí celou své délkou u vodorovné dopravní značky V12c „Zákaz zastavení“, tedy v úseku její platnosti. Žalovaný konstatuje, že vzhledem k výše uvedenému nelze brát žalobcem zmiňovaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové v potaz. Žalovaný konstatuje, že jelikož je z pořízené fotodokumentace zcela jednoznačné, že k přestupku nezjištěného řidiče došlo, byly též splněny podmínky pro postih jeho provozovatele, když řidič zjištěn nebyl.

K námitce promlčení správního deliktu žalovaný uvedl, že ke spáchání přestupku nezjištěným řidičem v nyní posuzovaném případě došlo dne 27. 2. 2015, přičemž při novelizaci zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ke dni 3. 11. 2014 došlo k upravení § 125e odst. 5 tohoto zákona, kdy do předmětného ustanovení bylo vloženo, že doléhá i na posouzení odpovědnosti fyzické osoby za správní delikt dle ust. § 125f téhož zákona. Jelikož v § 125e odst. 3 téhož zákona je uvedeno, že odpovědnost za správní delikt zaniká, pokud nedošlo k zahájení řízení do 2 let, od chvíle, kdy se o něm správní orgán dozvěděl, nejpozději do 4 let ode dne, kdy byl spáchán, a tyto podmínky byly v posuzovaném případě dodrženy, nelze přijmout závěr, že odpovědnost žalobce za předmětný správní delikt zanikla. Žalovaný konstatuje, že vzhledem k předmětné novelizaci, nelze brát metodiku Ministerstva dopravy v potaz, neboť tato předcházela předmětné novelizaci a v této navíc nebyl učiněn pokyn, ale toliko doporučení na posouzení zániku odpovědnosti za správní delikt při absenci konkrétní zákonné úpravy, tedy zmíněné doporučení nebylo možné vnímat ani před předmětnou novelizací jako závazné. Žalovaný dále konstatuje, že ohledně tvrzení žalobce týkající se překvapivosti obsahu žalobou napadeného rozhodnutí, je nutné odkázat na zásadu „neznalost zákona neomlouvá“, kdy žalobce měl znát účinné znění zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a pokud se s tímto neseznámil, pak toto jde

k jeho tíži a sám tímto sobě způsobil mylnou domněnku o podmínkách zániku odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt dle § 125f odst. 1 výše zmíněného zákona. Napadené rozhodnutí žalovaného resp. jeho obsah, kdy nedošlo k zastavení řízení pro zánik odpovědnosti za správní delikt, tak není důvodu považovat za překvapivý. Žalovaný uzavírá, že nemohl postupovat v daném případě v rozporu s právní jistotou, když rozhodoval dle aktuálně účinného znění zákona.

K neústavnosti právní úpravy institutu správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů žalovaný uvádí, že neshledal nic, co by jej mohlo vést k závěru, že správní orgán I. stupně ve věci postupoval v rozporu s právními předpisy. Žalovaný dále konstatuje, že správní orgán I. stupně je povinen se řídit zákony, tedy nikterak nepochybil, když postupoval dle platné a účinné právní úpravy. Dále též konstatuje, že k posouzení ústavnosti právní úpravy je příslušný výlučně Ústavní soud, tedy správní orgán I. stupně a v návaznosti na něj ani žalovaný neměl s ohledem na platnost a účinnost právní úpravy žádný důvod pochybovat o její ústavnosti. Žalovaný dále uvádí, že z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 237/2015 je vedle podrobné argumentace týkající se projednávaného správního deliktu v návaznosti na kasační námitky uveden odkaz na rozsudek téhož soudu č. j. 3 As 7/2014-21, který byl vydán Nejvyšším správním soudem ve věci správního deliktu provozovatele vozidla a který byl následně napaden ústavní stížností, která však byla usnesením sp. zn. I. ÚS 508/15 ze dne 22. 12. 2015 odmítnuta jako zjevně neopodstatněná. Z předmětného usnesení Ústavního soudu pak nevyplyvá, že by předmětná právní úprava měla být protiústavní. Z tohoto je tak zřejmé, že není důvodu jakkoli pochybovat o ústavnosti předmětné právní úpravy. Vzhledem k výše uvedenému jsou tak námitky žalobce ve vztahu k neústavnosti právní úpravy nedůvodné a taktéž nemohlo dojít postupem správního orgánu I. stupně ani žalovaného k porušení žalobcových práv. Závěrečné námitky žalobce pak byly již posouzeny v rámci výše uvedené argumentace a nebyly shledány žalovaným důvodnými.

Na základě shora uvedené argumentace navrhl žalovaný žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Z čeho soud vycházel

Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vycházel podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (*dále jen „s. ř. s.“*) ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, podle § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobou včas uplatněných žalobních bodů, neshledal při tom vady podle § 76 odst. 2 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. O věci samé

rozhodl soud podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť žalobce i žalovaný s tím vyslovili souhlas.

Žaloba není důvodná.

A.

Námítky týkající se nesplnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu.

Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu obecni úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Výkladem tohoto ustanovení se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015-46 (rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), kde v bodech 16 až 18 uvedl, že „podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 125f odst. 4 písm. a)], nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno [§ 125f odst. 4 písm. b)]. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.11.2014, č.j. 1 As 131/2014-45). „Přednost“ odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná deliktní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6.9.2011, dostupný na www.psp.cz). Kasační soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11.12.2014, č.j. 3 As 7/2014-21: „Evidentním primárním úmyslem

zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primárně identifikovatelnou a konkrétní osobou.“ Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Dobrý příklad poskytuje věc řešená Krajským soudem v Hradci Králové v rozsudku ze dne 28.8.2014, č.j. 30 A 92/2013-27, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu; krajský soud uzavřel, že správní orgány měly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral. Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, **případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014-21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.**“ (zvýraznění doplněno zdejším soudem).

V dané věci Policie České republiky dne 3. 3. 2015 oznámila prvostupňovému správnímu orgánu podezření z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu pro porušení § 4 písm. c) téhož zákona; přestupek spočíval v tom, že dne 27. 2. 2015 v 10:56 parkoval řidič vozidla tov. značky BMW C3, RZ: ... v Klatovech, v ulici 5. května, v úseku označeném vodorovnou dopravní značkou V12c (Zákaz zastavení). V úředním záznamu zasahujících policistů je k tomu dále uvedeno, že u vozidla stojícího v zákazu zastavení se v době od 10:56 do 11:05 nikdo nenacházel, poté k vozidlu přišel žalobce, který byl policisty označen jako řidič. Žalobce s projednáním přestupku v blokovém řízení nesouhlasil, k věci na Oznámení z přestupku se nevyjádřil a oznámení odmítl podepsat. Policisté pořídili fotodokumentaci z místa přestupku zachycující vozidlo RZ: ... Z karty vozidla bylo zjištěno, že provozovatelem vozidla RZ: ... je žalobce.

Prvoinstanční orgán výzvou ze dne 16. 3. 2015 k uhrazení určené částky, doručenou žalobci dne 19. 3. 2015, v souladu s § 125h zákona o silničním provozu vyzval žalobce k zaplacení peněžité částky ve výši 500 Kč, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení uvedené výzvy. Předmětnou písemností byl žalobce rovněž poučen ve smyslu § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, tedy o možnosti sdělit ve výše uvedené lhůtě údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Jelikož žalobce na tuto výzvu nikterak nereagoval, byl předvolán ze dne 9. 4. 2015, doručeným mu dne 16. 4. 2015, prvoinstančním orgánem předvolán na den 11. 5. 2015 k podání vysvětlení. V podání ze dne 9. 5. 2015 žalobce uvedl:

„Omlouvám se, ale v pondělí se nemohu dostavit k podání vysvětlení. Sděluji Vám alespoň písemně, že mé vozidlo příležitostně užívá moje přítelkyně R.D., nar. ..., Vzhledem k tomu, že se jedná o osobu blízkou, odpírám dále výpověď, neboť bych osobu blízkou vystavil riziku stíhání pro spáchání přestupku.“ Prvoinstanční orgán předvoláním ze dne 11. 5. 2015, doručeným paní D. dne 15. 5. 2015, předvolal jmenovanou na den 9. 6. 2015 k podání vysvětlení. Nato R.D. v podání ze dne 1. 6. 2015, prvoinstančnímu orgánu doručeném dne 3. 6. 2015, uvedla následující: *„Sděluji Vám, že v nadepsané věci odepírám výpověď, neboť tato by přispěla k mému vlastnímu obvinění, a za těchto okolností mám právo výpověď odeprít.“* Následně prvoinstanční orgán záznamem o odložení věci ze dne 3. 6. 2015, č. j. OD/6459/15/Ka, věc podezření z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu odložil podle 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, neboť nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě (k dalšímu průběhu řízení viz dále).

Soud je toho názoru, že jelikož v dané věci žalobcem označený řidič vozidla odepřel podat vysvětlení s odůvodněním, že by *„přispěl k svému vlastnímu obvinění“*, tedy odepřel podat vysvětlení ve smyslu § 60 odst. 1 věta za středníkem zákona o přestupcích, nemohlo označení řidiče žalobcem vést ke zjištění, resp. usvědčení pachatele přestupku. Prvoinstanční orgán navíc nedisponoval žádnými jinými indiciemi o pachateli přestupku (na místě přestupku řešila městská policie věc s žalobcem, žádný svědek přestupkového jednání zde nebyl). Za takové situace nebylo povinností prvoinstančního orgánu činit žádné další kroky směřující ke zjištění pachatele přestupku. Prvoinstančním orgánem učiněné úkony zcela naplňují zákonný požadavek nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu.

Rozhodnutí o tom, zda řízení o přestupku zahájí či nikoli, činí správní orgán na základě oznámení subjektů označených v zákoně o přestupcích, poznatků z vlastní činnosti či na základě postoupení věci orgánem činným v trestním řízení (§ 67 odst. 2 zákona o přestupcích). Správní orgán přitom zvažuje, zda lze s ohledem na dosud jemu známé skutečnosti předpokládat jakýkoli možný úspěch ohledně prokázání přestupku určité osobě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.3.2016, č.j. 1 As 277/2015-33). Zodpoví-li si tuto otázku kladně, řízení o přestupku zahájí; v opačném případě řízení o přestupku nezahájí a věc odloží.

V daném případě zde sice byla osoba stavěná žalobcem do pozice přestupce, tato osoba však odmítla podat vysvětlení a současně zde chyběla zjištění o jakýchkoli jiných relevantních skutečnostech, na základě kterých by šlo alespoň minimálně předpokládat, že by v řízení mohl být přestupek žalobcem označené osobě prokázán. Důvody pro zahájení řízení o přestupku proti žalobcem označené osobě řidiče zde tudíž nebyly. Žalobcem uplatňovaná konstrukce, že z odmítnutí podání vysvětlení označeným řidičem z důvodu, že by sobě přivodil riziko postihu za přestupek, je zřejmé, že vozidlo řídil právě označený řidič, a že pokud označený řidič nepopřel, že by vozidlo řídil, je to dostatečnou indicií k zahájení řízení o přestupku, jde zcela proti smyslu § 60 odst. 1 věta za středníkem zákona o přestupcích, jímž je respektování principu zákazu sebeobviňování či sebeusvědčování, který plyne z interpretace čl. 6 odst. 1 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách a z čl. 37 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Odmítnutí podání vysvětlení označeným řidičem je tedy

nezbytné chápat výhradně jako odmítnutí ze zákonného důvodu poskytnout prvoinstančnímu orgánu jakékoli informace stran zjištěného přestupku, nikoli jako jakési kvasi-doznání či nepopření spáchání přestupku.

Prvoinstanční orgán tedy správně řízení o přestupku odložil podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, neboť ve lhůtě do šedesátí dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, a zcela v souladu s § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu zahájil s žalobcem řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Námitka žalobce stran nesplnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu tak není důvodná.

B.

Námítka týkající se nekonání ústního jednání a neprovedení výsledku navrženého svědka.

Podle § 49 odst. 1 správního řádu *ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné.*

Podle § 51 odst. 2 správního řádu *o provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Tuto povinnost nemá správní orgán vůči účastníkovi, který se vzdal práva účasti při dokazování.*

Podle § 18 odst. 1 správního řádu *o ústním jednání (§ 49) a o ústním podání, výsledku svědka, výsledku znalce, provedení důkazu listinou a ohledání, pokud jsou prováděny mimo ústní jednání, jakož i o jiných úkonech souvisejících s řízením v dané věci, při nichž dochází ke styku s účastníky řízení, se sepisuje protokol. Kromě protokolu lze též pořádit obrazový nebo zvukový záznam.*

Problematikou dokazování ve spojení s dodržением zásady ústnosti a bezprostřednosti v oblasti správního trestání se zabýval Nejvyšší správní soud např. v usnesení ze dne 3.4.2012, č.j. 7 As 57/2010-82, publikovaném ve Sb. NSS pod č. 2633/2012, kde rozšířený senát Nejvyššího správního soudu mimo jiné uvedl, že „české mediální právo se svým obsahem hmotným, institucionálním, kompetenčním i procesním nijak zvlášť nevymyká z obecné úpravy správního řízení a správního trestání. Není proto důvodu, aby v řízení o správních deliktech z této oblasti regulace platila jiná pravidla, než která tato řízení obvykle provází. Rozšířený senát proto považuje za zcela zásadní, aby Rada v takovém řízení, které svým charakterem spadá i pod článek 6 Evropské úmluvy o ochraně základních práv a svobod ve smyslu ‚trestního obvinění‘, respektovala zásadu ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Tyto principy totiž zajišťují, aby ten orgán, který rozhoduje o vině a sankci za správní delikt, byl autenticky přítomen a bezprostředně ovlivněn před ním provedenými důkazy, které zhodnotí a posléze z nich vyvodí správná a úplná skutková zjištění, podřadí je pod příslušnou právní kvalifikaci a konečně rozhodne o případné sankci. Dokazování tedy musí být primárně prováděno při ústním jednání, o jehož konání bude účastník sankčního řízení předem vyrozuměn ve smyslu § 49 odst. 1 správního řádu, aby mohl případně využít svého práva být přítomen a měl možnost se ke všem prováděným důkazům vyjádřit. Pouze výjimečně, za zákonem stanovených podmínek, lze dokazování připustit i mimo rámec

ústního jednání, pak ale musí být o provedení takového důkazu vyhotoven protokol dle § 18 správního řádu. Právo účastníka být přítomen provedení důkazu však zůstává i nadále zachováno, a to v návaznosti na § 51 odst. 2 správního řádu.“.

Na citované rozhodnutí navázal Nejvyšší správní soud kupř. v rozsudcích ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015-46, a ze dne 7.1.2016, č.j. 9 As 139/2015-30, kdy dospěl k závěru, že správní orgány nejsou povinny nařizovat ústní jednání v řízení o správním deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu v situacích, kdy to není nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků.

Na prvoinstančním orgánu tedy bylo, aby ve smyslu § 49 odst. 1 správního řádu vyhodnotil, je-li nařízení ústního jednání ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníka nezbytné.

Správní delikt v dané věci spočíval v tom, že žalobce jako provozovatel vozidla nezajistil, aby s jeho vozidlem nebylo neoprávněně zastaveno a stáno v Klatovech, na vozovce pozemní komunikace v ulici 5. května – parkovišti u OD Albert, v úseku platnosti vodorovné dopravní značky V12c (Zákaz zastavení). Jednalo se tedy o zcela jednoduchý případ. Prvoinstanční orgán měl k dispozici oznámení o podezření z přestupku od Policie ČR, úřední záznam zakročujících policistů, fotodokumentaci z místa přestupku zachycující vozidlo RZ: ... Obsah správního spisu byl dále tvořen zejména kartou vozidla RZ: ..., výzvou ze dne 16. 3. 2015 adresovanou žalobci jakožto provozovateli vozidla k uhrazení určené částky, event. ke sdělení totožnosti řidiče vozidla, předvoláním žalobce k podání vysvětlení a jeho sdělením ze dne 9. 5. 2015 k osobě řidiče vozidla v době přestupku, předvoláním označeného řidiče k podání vysvětlení a jeho sdělením ze dne 1. 6. 2015 a záznamem o odložení věci ze dne 5. 3. 2015 (viz výše). Prvoinstanční orgán písemností ze dne 27. 11. 2015 oznámil žalobci, že dne 17. 12. 2015 od 13:00 hod. bude mimo ústní jednání provedeno dokazování a že je právem účastníka řízení zúčastnit se provádění důkazů, rovněž žalobce poučil o tom, že se může vyjádřit k podkladům pro vydání rozhodnutí, a to ve lhůtě do 5 pracovních dnů ode dne, kdy bylo provedeno dokazování mimo ústní jednání. Přípisem ze dne 15. 12. 2015 sdělil žalobce, prostřednictvím svého zástupce, že „obviněný nerozumí tomu, z jakého důvodu je vedeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, když před zahájením řízení sdělil správnímu orgánu totožnost řidičky. Obviněný trvá na nařízení ústního jednání, kam by byla slečna D., jeho bývalá přítelkyně, předvolána ke svědecké výpovědi. Je nutné, aby správnímu orgánu sdělila, proč zaparkovala u OD Albert na zákazu zastavení.“ Dne 17. 12. 2015 bylo v žalobcově nepřítomnosti provedeno dokazování mimo ústní jednání, o čemž byl prvoinstančním orgánem sepsán protokol. Následně bylo dne 29. 12. 2015 vydáno prvoinstanční rozhodnutí.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že v řízení o správním deliktu bylo možno rozhodnout na základě listinných podkladů (důkazů) obsažených ve správním spisu. Prvoinstančním orgánem byl skutkový stav dostatečně zjištěn a nebylo třeba provádět další (tj. nad rámec listin obsažených ve spise) dokazování. Žalobce měl přitom v řízení dostatek prostoru k uplatnění svých práv. Prvoinstanční orgán tak nepochybil, nenařídil-li ústní jednání, neboť ke splnění účelu řízení a uplatnění práv žalobce nebylo nezbytné ústní jednání nařizovat. Žalobce nebyl zkrácen ani na právu účastnit se osobně dokazování a vyjádřit se

k prováděným důkazům, neboť o záměru prvoinstančního orgánu provést důkazy mimo ústní jednání byl včas vyrozuměn (a současně byl o provedení dokazování řádným způsobem pořízen protokol). Žalobce se však k provedení důkazů mimo ústní jednání nedostavil a svého práva osobní přítomnosti při provádění důkazů se tak o své vůli vzdal.

Pokud jde o žalobcem odkazovaný (a soudem též shora zmíněný) rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7.1.2016, č.j. 9 As 139/2015-30, soud konstatuje, že není správné žalobcovo tvrzení, že „*NSS zde jednoznačně vyjádřil povinnost správních orgánů konat ústní jednání i v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla*“. Nejvyšší správní soud v předmětném rozsudku připomněl svoji relevantní judikaturu stran dokazování v oblasti správního trestání, mimo jiné i zdejším soudem výše citované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, a v bodě 29 a 30 odůvodnění uvedl, že „*podle § 51 odst. 2 správního řádu má správní orgán provádět důkazy za přítomnosti účastníků řízení, a to buď při ústním jednání, o jehož konání musejí být účastníci řízení s dostatečným předstihem uvědomeni (§ 49 odst. 1), nebo mimo ústní jednání, přičemž v takovém případě musí o provádění důkazů účastníky řízení včas vyrozumět, nehrozí-li nebezpečí z prodlení (srov. VEDRAL. J. Správní řád – komentář, Praha: BOVA POLYGON, 2. aktualizované vydání, 2012, s. 520). Správní řád předpokládá možnost rozhodovat meritorně bez nařízení ústního jednání, stejně jako možnost provést důkaz listinou mimo ústní jednání, nicméně k takovému postupu, jak je výše uvedeno, stanovuje určité podmínky. Především by měli být účastníci řízení o záměru správního orgánu provést důkaz listinou mimo ústní jednání včas vyrozuměni (§ 51 odst. 2 správního řádu) a dále by o tom měl být sepsán protokol (§ 18 odst. 1 téhož zákona). Podle § 53 odst. 6 správního řádu se důkaz listinou za přítomnosti účastníků provede tak, že se listina přečte nebo se sdělí její obsah.*“.

Jak již bylo uvedeno shora, v daném případě prvoinstanční orgán zcela dostál požadavkům zákona na upuštění od ústního jednání a provedení dokazování mimo ústní jednání; žalobcem vytýkaných pochybení se tak nedopustil.

Na této skutečnosti nic nemění žalobcem předkládaná a na tento případ, s ohledem na shora uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, neaplikovatelná rozhodnutí krajských soudů.

Nedůvodnými shledal soud i námitky týkající se neprovedení žalobcem navrženého výslechu svědkyně R.D.

Podle § 52 správního řádu *účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.*

Z citovaného ustanovení vyplývá, že není povinností správního orgánu provést všechny účastníkem navržené důkazy, avšak pouze tehdy, pokud provedení těchto důkazů nebude potřebné ke zjištění stavu věci. Pokud však některé z navržených důkazů neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí uvést, proč se tak stalo. Povinnost vypořádat se s důkazními návrhy účastníků řízení lze dovodit například z § 68 odst. 3 správního řádu, podle kterého se

v odůvodnění rozhodnutí krom jiného uvede informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Prvoinstanční orgán se s žalobcovým sdělením „*Obviněný trvá na nařízení ústního jednání, kam by byla slečna D., jeho bývalá přítelkyně, předvolána ke svědecké výpovědi, je nutné, aby správnímu orgánu sdělila, proč zaparkovala u OD Albert na zákazu zastavení.*“, vypořádal následovně: „*Správní orgán odmítá návrh zmocněnce jmenovaného a nebude provádět dokazování svědeckou výpovědí sl. D., neboť tato nemůže podat relevantní informace, které se vztahují ke správnímu deliktu provozovatele vozidla. Přestupek řidiče v tomto případě již nelze řešit, neboť tento byl již odložen a není možné se k němu opětovně vrátit. Z tohoto důvodu je také vysvětleno, proč se řeší správní delikt provozovatele vozidla a nikoliv přestupek sl. D. Oznámení přestupku bylo odloženo dne 3. 6. 2015 v souladu s ustanovením § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích.* Dále prvoinstanční orgán uvedl, že „*Ta (R.D.) ve svém vyjádření odmítla vypovídat.*“

Soud se se závěry prvoinstančního orgánu ztotožňuje.

Je třeba mít na paměti, že odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla je konstruována jako objektivní. Byly-li, tak jako je tomu v souzené věci, splněny podmínky pro projednání správního deliktu, mohl se žalobce zbavit odpovědnosti za správní delikt pouze prokázáním jednoho ze dvou liberačních důvodů podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, tj. prokázáním, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20.9.2016, č.j. 6 As 239/2015-31). Svědecká výpověď řidiče by tudíž byla v rámci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla zcela nadbytečná, neboť taková výpověď by nemohla jakkoli přispět k objasnění věci správního deliktu. Prvoinstanční orgán tedy správně nepřistoupil k provedení výsledku R.D. a své důvody k takovému postupu rovněž řádně ozřejmil v odůvodnění svého rozhodnutí.

C.

Námitka neprokázání nezákonného parkování vozidla.

Nedůvodné je rovněž žalobcovo tvrzení, že „*správní orgán nijak neprokázal, že by řidička parkovala v působnosti dopravní značky V12c (zákaz zastavení). Tato skutečnost vyplývá pouze z úředního záznamu, který nemůže být považován za důkazní prostředek a nemůže být proveden k důkazu.*“.

Žalobce přehlíží, že úřední záznam nebyl jediným podkladem, o který prvoinstanční orgán opřel svůj závěr, že se řidič vozidla dopustil přestupku. Žalobcem odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, sp. zn. 1 As 96/2008, proto na souzenou věc nedopadá. V dané věci správní orgány disponovaly především listinami (pořízenou fotodokumentací), ze kterých bylo možno jednoznačně dovodit, že řidič vozidla zastavil a stál v úseku platnosti dopravní značky V12c (Zákaz zastavení).

Soud se tudíž neztotožnil ani s námitkou, že „z fotografií [z místa spáchání přestupku] není nijak zřejmé, že by řidič vozidla skutečně stál v působnosti dopravní značky zákaz zastavení, žádná z fotografií tak nepotvrzuje údajné protiprávní jednání řidiče.“ Fotodokumentace z místa přestupku pořízená policisty se ve správním spisu nachází v barevném vyhotovení. Z obou fotografií je zcela zjevně patrné, že vozidlo RZ: ...stojí v úseku platnosti značky V12c.

D.

Námitka promlčení správního deliktu.

Při prekluzi (promlčení) správního deliktu zaniká v důsledku uplynutí zákonem stanovené doby odpovědnost pachatele správního deliktu. Otázku prekluze (promlčení) správního deliktu je nutno zásadně posuzovat podle právní úpravy platné a účinné ke dni spáchání správního deliktu. V daném případě je takovým dnem 27. 2. 2015 a právní úprava týkající se zániku odpovědnosti za správní delikty postihované podle zákona o silničním provozu byla tato:

Podle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu *odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.*

Podle § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu *na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125f.*

Z chronologie průběhu věci je tak zjevné, že k zániku odpovědnosti za správní delikt v případě žalobce nedošlo. Správní delikt byl spáchán dne 27. 2. 2015 a prvoinstanční orgán se o něm dozvěděl dne 5. 3. 2015, kdy mu bylo doručeno odevzdání věci Policií ČR. Řízení o správním deliktu bylo zahájeno dne 8. 7. 2015, tj. před uplynutím doby dvou let ode dne, kdy se prvoinstanční orgán o správním deliktu dozvěděl, a současně dříve, než uplynuly čtyři roky od spáchání správního deliktu.

Pokud se jedná o žalobcem tvrzené porušení jeho legitimního očekávání ve vztahu k tomu, že správní orgán neaplikoval závěry obsažené v metodice Ministerstva dopravy, pak soud uvádí, že závěry obsažené v předmetné metodice nejsou pro projednávanou věc vůbec relevantní. Sám žalobce argumentuje skutečností, že „(metodika) byla přijata v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb. zákonem 297/2011 Sb. (...)“. Soud připomíná, že shora citovaná právní úprava zániku odpovědnosti za správní delikt (a to zejména znění § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu) má svůj původ v zákoně č. 230/2014 Sb. Aniž by se soud vyjadřoval ke správnosti závěrů obsažených v metodice, konstatuje, že v projednávané věci obsah metodiky není možné vztahovat na právní úpravu, která v době jejího vytvoření neexistovala a navíc se od tehdejší úpravy značně liší.

E.

Námitka protiústavnosti § 125f odst. 1 a § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu

Podle čl. 95 Ústavy České republiky soudce je při rozhodování vázán zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu; je oprávněn posoudit soulad jiného právního předpisu se zákonem nebo s takovou mezinárodní smlouvou (odstavec 1). Dojde-li soud k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, předloží věc Ústavnímu soudu (odstavec 2).

Otázkou ústavnosti předmětné právní úpravy se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23.3.2016, č.j. 6 As 128/2015-32. Zmínil přitom usnesení Ústavního soudu ze dne 22.12.2015, sp.zn. I. ÚS 508/15 (dostupné na <http://nalus.usoud.cz>) s tím, že „Ústavní soud odmítl návrh na zrušení ustanovení § 125f zákona o silničním provozu, neboť ten měl akcesorickou povahu k ústavní stížnosti, přičemž ta byla odmítnuta pro její zjevnou neopodstatněnost. I přesto, že meritem návrhu na zrušení předpisu se tedy Ústavní soud nezabýval a že (nepublikovaná) usnesení Ústavního soudu nejsou precedenčně závazná, domnívá se Nejvyšší správní soud, že uvedené usnesení nelze opomíjet. V odůvodnění zmíněného usnesení Ústavní soud totiž uvedl: „Pochybení obecných soudů a správních orgánů s ústavní intenzitou není Ústavní soudem ve věci spatřováno. Právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel. Obecné soudy řádně, logicky a na podkladě dostatečného důkazního stavu vyložily, proč neposoudily námitky stěžovatele proti správnímu rozhodnutí o vyslovení viny a sankce za spáchaný správní delikt jako důvodné.“ Z tohoto lze podle Nejvyššího správního soudu dovozovat obecný závěr o ústavní konformnosti předmětné právní úpravy. Pokud by totiž Ústavní soud považoval předmětné ustanovení za protiústavní, byla by pak jeho aplikace provedená správními orgány a soudy logicky stižena protiústavností. Ústavní soud však výslovně uvedl, že v postupu soudů a správních orgánů nespatřuje pochybení dosahující intenzity protiústavnosti.“. Dále Nejvyšší správní soud konstatoval: „Dále lze připomenout, že na poli uvedené úpravy již několikrát rozhodoval i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudky ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015-46; ze dne 26.11.2014, č.j. 1 As 131/2014-45; ze dne 17.2.2016, č.j. 1 As 237/2015-31) a ani v těchto případech nepředkládal věc Ústavnímu soudu (nutno však podotknout, že v uvedených případech nebyla protiústavnost účastníky namítána). Z toho lze usuzovat o konstantním názoru Nejvyššího správního soudu o souladu předmětné úpravy s ústavním pořádkem. Podobnou úpravou se zabýval i Evropský soud pro lidská práva (dále „ESLP“), a to v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 19.10.2004, Falk proti Nizozemí, stížnost č. 66273/01 (dostupné na <http://hudoc.echr.coe.int/>). ESLP se musel vypořádat s tím, zdali nizozemské orgány při aplikaci právní úpravy zakotvující objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za drobné dopravní přestupky neporušily čl. 6 odst. 2 Úmluvy, jenž zní: „Každý, kdo je obviněn z trestného činu, se považuje za nevinného, dokud jeho vina nebyla prokázána zákonným způsobem.“ ESLP nejdříve připomněl, že presumpce neviny a povinnost toho, kdo rozhoduje o trestním obvinění, nést důkazní břemeno nejsou absolutní, neboť právní a faktické domněnky existují v každém systému trestního práva a nejsou principiálně v rozporu s Úmluvou, pokud smluvní státy zůstanou v rozumných mezích, přičemž vezmou v potaz, co je v sázce, a práva obviněného. Jinými slovy, smluvní státy jsou povinny zajistit, aby prostředky k dosažení legitimního cíle byly ve vztahu k tomuto cíli proporcionální. V tomto případě byla legitimním cílem bezpečnost silničního provozu, jež má být zajištěna tím, že dopravní přestupky detekované technickým nebo jiným způsobem, spáchané řidičem, jehož

identita v dané době nebyla zjištěna, nezůstanou nepotrestány, přičemž vyšetřování a následné trestání těchto přestupků nebude představovat nepřijatelnou zátěž pro orgány veřejné moci. Navíc nizozemská úprava dává provozovateli možnost nechat pokutu přezkoumat soudním řízením v plné jurisdikci, v němž může vznést argument, že policie měla reálnou šanci vozidlo zastavit a zjistit totožnost řidiče. ESLP se finálně vyjádřil tak, že nizozemská právní úprava zakotvující objektivní odpovědnosti provozovatelů vozidel za drobné dopravní přestupky, u nichž je obtížné zjistit totožnost řidiče, je proporcionální uvedenému cíli, a proto je souladná s čl. 6 odst. 2 Úmluvy. Podobným prismatickým lze posuzovat i českou právní úpravu. Legitimním cílem zde je ochrana bezpečnosti silničního provozu. Konkrétněji se k tomu vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015-46, následovně: „V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná delikttní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6.9.2011, dostupný na <http://www.psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/021schuz/s021045.htm>). Kasační soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11.12.2014, č.j. 3 As 7/2014-21: „Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil **objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla**, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primárně identifikovatelnou a konkrétní osobou.“ Zvolený prostředek (objektivní odpovědnost provozovatele vozidla) je tedy dle Nejvyššího správního soudu zcela přiměřený k uvedenému cíli. (...) Nejvyšší správní soud taktéž zdůrazňuje, že provozovatel vozidla je trestán za to, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Nejvyšší správní soud si je vědom, že se jedná o konstrukci poměrně striktní a pro provozovatele vozidla nepříznivou. Touto konstrukcí je usnadněna důkazní pozice správního orgánu a do jisté míry se jí relativizuje povinnost správního orgánu nést důkazní břemeno. Jak však již bylo shora osvětleno, nejedná se o právní úpravu protiústavní, neboť tato úprava představuje přiměřený prostředek k dosažení legitimního cíle. Zákonodárce jejím zavedením reagoval na shora popsanou, neudržitelnou situaci, kdy nebylo možné uvedená delikttní jednání potrestat. Podle Nejvyššího správního soudu zákonodárce zvolil způsob, jenž se stále nachází v mezích ústavní

konformity (k tomu viz shora a především podobnost s případem Falk proti Nizozemí). Nad rámec potřebného odůvodnění Nejvyšší správní soud taktéž uvádí, že striktní dopad předmětné právní úpravy (v podobě povinnosti platit pokutu) do právní sféry provozovatele vozidla, může tento provozovatel do jisté míry „tlumit“ prostředky soukromého práva (např. smluvní ujednání o povinnosti řidiče platit provozovateli náhradu zaplacené pokuty). „Nejvyšší správní soud podotýká, že stejně tak jako provozovatel vozidla obvykle dbá na ochranu své majetkové hodnoty, bude též v jeho zájmu, aby při vědomí o povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákonné úpravy, působil i na jiné osoby (tzn. zajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu srov. § 125f odst. 1 zákona) ve snaze co nejvíce eliminovat negativní účinky, které mu jako provozovateli mohou vzniknout přímo při užívání jeho vozidla, byť způsobené třetími osobami, v rozporu s veřejnoprávními normami.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.12.2014, č.j. 3 As 7/2014-21).“ (zvýraznění doplněno zdejším soudem, pozn.)

V rozsudku ze dne 16.6.2016, č.j. 6 As 73/2016-40, pak Nejvyšší správní soud otázku ústavnosti právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla shrnul následovně: „Vezmeme-li v úvahu, že

- *právní úprava odpovědnosti provozovatele vozidla podle § 10 odst. 3 a § 125f zákona o silničním provozu je omezena na úzkou skupinu deliktů objektivně a spolehlivě zjištěných prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo spočívajících v neoprávněném zastavení nebo stání [§ 125f odst. 1 písm. a)],*
- *za podmínky, že takové porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu [pak by se plně uplatnila individuální odpovědnost pachatele na principu zavinění; § 125f odst. 1 písm. c)],*
- *kdy navíc nejde o odpovědnost absolutní, nýbrž s možností liberace z důvodů, které registrovaný provozovatel vozidla nemohl nijak ovlivnit [srov. § 125f odst. 5],*
- *a dokonce kdy – nad rámec nutného – podle zákonné konstrukce nastupuje odpovědnost provozovatele vozidla teprve sekundárně, tj. pouze v případě, že nezbytné kroky ke zjištění skutečného pachatele přestupku nevedly k cíli [srov. § 125f odst. 4],*
- *a konečně přihlédneme-li k povaze a intenzitě této formy nepřímého nátlaku na provozovatele vozidla (limitovaná výše pokuty, absence ukládání bodů do registru řidičů),*

nemá Nejvyšší správní soud ve světle výše zmíněné judikatury Evropského soudu pro lidská práva (a zatím sporé judikatury Ústavního soudu – usnesení sp. zn. I. ÚS 508/15 ze dne 22. prosince 2015) vážný důvod pochybovat o tom, že předmětná právní úprava v testu ústavnosti ob stojí.“

Zdejší soud se s výše citovanými závěry Nejvyššího správního soudu zcela ztotožňuje a žalobcovy námitky stran protiústavnosti dotčené právní úpravy shledává nedůvodnými. Je

pouze a jen na rozhodnutí provozovatele vozidla, komu své vozidlo svěří, a musí být rovněž – zcela v souladu s ústavním pořádkem – připraven nést případnou objektivní odpovědnost za jednání takové osoby, pokud s tou projednání přestupku nebude možné.

Závěr

Žalobu soud shledal nedůvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

V. Náklady řízení

Náhradu nákladů řízení soud žádnému z účastníků podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal, protože žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdal.

P o u č e n í : **Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.**

V Plzni dne 29. května 2017

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Lenka Kovandová